

Trump 20 pontos béketerve az első valós lehetőség a gázai válság lezárására

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2025.

Szerző(k):

Csicsmann László

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az Intézet weboldalán.

A borítókép forrása: Shutterstock

Csicsmann László, vezető kutató, MKI

TRUMP 20 PONTOS BÉKETERVE AZ ELSŐ VALÓS LEHETŐSÉG A GÁZAI VÁLSÁG LEZÁRÁSÁRA

Hétfőn immáron a negyedik alkalommal került sor Donald Trump és Benjamin Netanjahu kétoldalú találkozására a Fehér Házban, amelyre azt követően került sor, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 80. ülészakán újabb tíz állam ismerte el a Palesztin Felszabadítási Szervezet 1988-ban közzétett függetlenségi nyilatkozatát, azaz a palesztin államot. Az elmúlt hetekben megnőtt azon diplomáciai kezdeményezések száma, amelyek a gázai konfliktus lezárására törekedtek. Emmanuel Macron a Franciaország és Szaúd-Arábia társelnöksége keretében múlt hét hétfőn megrendezett kétállamos megoldásról szóló ENSZ konferencián [egy olyan javaslatot terjesztett elő](#), amely szerint ún. nemzetközi stabilizációs erők vennék át a Gázai övezet ellenőrzését Izraeltől, a Hamász teljes lefegyverzése mellett a kormányzás a megreformált Palesztin Hatóság kezébe kerülne.

A palesztin állam elismerésére adott válaszként Benjamin Netanjahu miniszterelnök jelezte, hogy amint hazaér New Yorkból, megfontolja a Nyugati Part területeinek részleges annexióját. Erre a kérdésre azonban vörös vonalként tekintenek az Ábrahám-egyezményeket aláíró olyan államok is mint az Egyesült Arab Emírségek (EAE). [Az EAE külügyminisztere és az izraeli miniszterelnök közötti múlt heti kétoldalú egyeztetéseken](#) meg is fogalmazódott, hogy a palesztin területek akár részleges annexiója is az éppen ötéves Ábrahám-egyezmények felülvizsgálatát jelentheti. Miközben az EAE és Izrael között a gázai háború ellenére a gazdasági kapcsolatok elmélyültek, a kereskedelmi kapcsolatok bővültek, az annexió kérdésére – többek között – az arab közvélemény miatt is Abú Dhabí érzékenyen reagált. Emellett Izraelnek a Hamász vezetése elleni

[katari támadása is feszültség forrásként jelentkezik](#) az arab-izraeli kapcsolatokban, ugyanis az Egyesült Államok két fontos partnere (mindkét állam a major non-NATO ally címet viseli) keveredett katonai konfliktusba egymással.

Trump 20 pontos béketerve, amelyet az izraeli miniszterelnökkel való találkozót követő sajtótájékoztatón jelentettek be, hármas célt szolgált: egyrészt az amerikai elnök célja a diplomáciai kezdeményezés visszavétele; másrészt Izrael nemzetközi izolációjának megakadályozása; harmadrészt az Ábrahám-egyezmények megerősítése, illetve arab és muszlim országok megnyerése a béketervhez. [A 20 pontos béketerv](#) az alábbiakban foglalható össze:

1. A Hamász azonnali hatállyal átadja a fogságában lévő 48 túszt, cserébe Izrael elenged 250 életfogytiglani börtönbüntetését töltő palesztint, valamint további 1700 embert, akik az október 7-ei terrortámadást követően kerültek izraeli börtönbe. Minden egyes izraeli holttest átadását követően a zsidó állam 15 palesztin holttestet ad át. A segélyszállítmányok újraindulnak.
2. A tűzszünet akkor jön létre, ha a Hamász leteszi a fegyvert, azon tagjai, amelyek a békés egymás mellett élést választják, amnesztiában részesülnek, akik nem, szabadon távozhatnak az őket befogadó országokba.
3. Gáza kormányzását egy technokra személyekből álló palesztin bizottság veszi át, amelynek működését az ún. béketanács felügyeli, amelynek elnöke Donald Trump, tagjai Tony Blair volt brit kormányfő mellett a későbbiekben bejelentendő állam- és kormányfők. A palesztin bizottság átadja a kormányzást a Palesztin Hatóságnak, ha az maradéktalanul eleget tesz a reformoknak.
4. Gáza újjáépítése megkezdődik, a palesztin lakosokat nem kényszerítik lakóhelyük elhagyására, szabadon dönthetnek arról, hogy maradnak vagy ideiglenesen távoznak az övezetből. A régió államai garanciát vállalnak arra, hogy sem a Hamász, sem annak fiókszervezetei nem jelentenek biztonsági fenyegetést az államok számára.

5. A szakaszos izraeli visszavonulást követően egy ún. nemzetközi stabilizációs erő veszi át a Gázai övezet ellenőrzését. A palesztin rendőri alakulatok felállításában Egyiptomnak és Jordániának kulcsfontosságú szerepe lesz. Egyiptom és Izrael a nemzetközi stabilizációs erővel együttesen látja el a határvédelmet.
6. Izrael nem foglalja el és nem annektálja a Gázai övezetet. Izrael fokozatosan kivonul és átadja a Gázai övezet ellenőrzését a nemzetközi stabilizációs erőeknek. Ha a Hamász elutasítja a jelen javaslatot, akkor az Izraeli Védelmi Erők a Hamásztól megtisztított területek feletti ellenőrzést adják át a nemzetközi stabilizációs erőeknek.

A BÉKETERV ÉS ANNAK ESÉLYEI

A Trump-féle 20 pontos béketerv [egy olyan kompromisszumos javaslat](#), amely egyrészt figyelembe veszi az Izrael által követelt biztonsági garanciákat (pl. Hamász lefegyverzése), illetve az arab-muszlim államok érdekeit. Az utóbbiak kapcsán beépítették a tervbe, hogy Izrael nem annektálja a Gázai övezet területét, illetve a Palesztin Hatóságra való utalást is, ami még akkor is fontos, ha a reformjára vonatkozó részletek nem ismertek. Továbbá ugyancsak az arab-muszlim államok érdekeit szolgálja annak a megemlítése, hogy a Palesztin Hatóság sikeres reformja esetén további lépéseket lehet tenni a palesztin lakosság önrendelkezési jogának gyakorlása irányába, amely homályos utalás az államiság lehetőségére. A kompromisszum eredményeként [nyolc arab-muszlim állam közös nyilatkozatban üdvözölte a Trump-féle béketervet](#) (Egyiptom, Indonézia, Jordánia, Szaúd-Arábia, Katar, az Egyesült Arab Emírségek, Törökország és Pakisztán). Fontos része és előzménye a diplomáciai közvetítésnek, hogy Netanjahu miniszterelnök telefonon felhívta a katarai miniszterelnököt, és elnézést kért a két héttel korábbi, az ország szuverenitását megsértő támadásért, és kijelentette, hogy Izrael nem fog hasonló akciókat indítani. Mindez azért volt fontos, mert a Perzsa-Öböl Menti Együttműködési Tanács államai számára aggasztó jel volt a katarai támadás, és úgy látják, hogy Izrael elsősorban katonai és nem diplomáciai eszközökkel próbálja meg a vitás kérdéseket rendezni.

Izrael számára rendkívül fontos, hogy nemcsak a palesztin államiságot elismerő nyugat-európai államok, hanem a közös nyilatkozatot kiadó arab és muszlim országok is egyetértenek a Hamász felszámolásával és lefegyverzésével. A konfliktus kirobbanása óta eltelt két év alatt nem körvonalazódott még a mostanihoz hasonló olyan béketervezet, amely nemcsak az Egyesült Államok és Izrael, hanem a legfontosabb regionális szereplők támogatását bírta volna.

Netanjahu miniszterelnöknek a tervvel kapcsolatosan, akárcsak a korábbi tűzszünetek esetén, [komoly belpolitikai ellenállással kell szembenézni](#). Miközben Netanjahu ellenzéke támogatásáról biztosította a tervet, a nemzetbiztonsági miniszter, Itamar Ben Gvir és a pénzügyminiszter, Smotrich, ellenzi azt. A kérdés azonban, hogy kilépnek-e a jelenlegi kormánykoalícióból, ugyanis az könnyen megpecsételheti a jelenlegi háborús kabinet sorsát. Smotrich az elmúlt hetekben zsidó telepeknek a Gázai övezetben való létesítéséről beszélt, illetve arról a tervről, hogy a zsidó állam szakaszosan annektálhatja a területet.

Mégis kérdéses a Hamász válasza. [Mahmúd Abbász, a Palesztin Hatóság elnöke üdvözölte Trump javaslatát](#), miközben személy szerint sem az Egyesült Államok, sem Izrael nem fogadja el őt tárgyalópartnernként, mégis a Fatah Hamásszal szembeni győzelmeként értelmezhető a folyamat. A 2007 óta fennálló Fatah-Hamász szembenállás a béketervezet implementálásával megoldódna az előbbi javára. A Gázai övezetben a Hamász mellett jelen lévő [Palesztinai Iszlám Dzsihád kapásból elutasította a tervet](#) arra hivatkozva, hogy a terv csak legitimálná a palesztin lakossággal szemben alkalmazott erőszakot. A Hamász vezetése időt kért a terv tanulmányozásával kapcsolatban. Egyes arab kommentátorok, szakértők úgy fogalmazzák, hogy a tervet eleve úgy fogalmazták meg, hogy a Hamász elutasítsa, így Izrael szabadon tovább folytathatja a háborút. A Hamász egy, az Izrael-ellenes ellenállás ideológiájára épülő szervezet, amely nehezen elképzelhető, hogy letegye a fegyvert az izraeli katonák előtt. A mártírhalált halt vezetői pedig további alapját képezik az ideológia tovább élésének. A Hamász nem egy egységes mozgalom, azonban jelenleg a keményvonalas katonai szárny dominálja, amely a harcok tovább folytatása mellett van.

[A terv kapcsán további kérdések merülnek fel](#) annak részleteit illetően. Például nem látható az idődimenzió, vagyis, ha véget érnek a harcok, akkor Izrael milyen ütemben, és pontosan milyen mechanizmus mentén adja át a nemzetközi stabilizációs erőknél. Ezen erők vajon milyen mandátummal rendelkeznek, milyen összetételűek lesznek? További kérdés, hogy rövid idő alatt hogyan lehet független palesztinokból kvázi egy működőképes gázai kormányzatot szervezni? Ez a palesztin bizottság milyen viszonyban lesz az azt ellenőrző ún. béketanáccsal? A Gaza Humanitarian Fund ellátja-e a továbbiakban a segélyek szétosztását? Milyen hosszan tartanak a harcok, ha a Hamász elutasítja?

Minden terv kapcsán az ördög a részletekben rejlik, ugyanakkor az elmúlt két hét igen aktív nemzetközi diplomáciáját szemlélve mégis a Trump-féle 20 pont az első valódi lehetőség a háború végleges lezárására és egy átmenet kezdetére. A külső szereplők közül olyan államok, mint Franciaország is támogatásáról biztosította a tervet. Kína és Oroszország óvatos optimizmussal nyilatkozott. Míg a Hamász válasza várat magára, várhatóan érdemes a konkrétumokat illetően tovább egyeztetni, ugyanis láthatóan a kommunikációs csatornák működnek.

**MAGYAR
KÜLÜGYI
INTÉZET**